

FRANK THILLY BİR FELSEFE TARİHİ

idea

Eğer kişi ussalcılığın hedefinin *a priori* ilkelerden bir dünya çıkarsamak, deneyimden bağımsız olarak saltık bir dizge kurmak olduğunu varsaymak için nedenler görüyorsa, ussalcılığa düşmanlığında bütünüyle haklıdır. Tüm düşünmenin amacı bulduğumuz biçimiyle deneyimi yorumlamaktır, onu *a priori* bir ilkeden uydurmak değil. Var olanı anlamamıza yardım edecek kuramlar, ve, eğer olanaklıysa, evrensel bir kuram arıyoruz; ve böyle kuramlar deneyimin temellerinde yatıyor olmalıdırlar, havada asılı olamazlar.

Ussalcılığın temel konutlaması deneyimin her nasılsa anlaşılır olduğu, tüm gerçek sorunların her nasılsa ve herhangi bir zamanda çözülebilir olduğudur; eğer us bu soruları anlaşılır olarak sorabilirse, us yanıt verebilir. Ama ussalcılık için istem özgürlük, sorumluluk, değişim, yenilik, evrim olanağını zorunlu olarak dışarıda bırakarak saltık determinizmin eline oynamaz. Eğer olgusal fiziksel bir nedenler ve etkiler dizisine ya da aynı karakterde ansal bir diziye parçalanırsa, o zaman somut tikelin, şeyin ya da kişinin ister mekanik

Frank Thilly

Bir Felsefe Tarihi

Çevirenler: Nur Küçük, Yasemin Çevik

ister teleolojik olsun koşulların egemenliği altına girdiği doğrudur. İster fiziksel düzenek tarafından isterse evrensel bir erek tarafından zorlansın, insan eşit ölçüde köledir. Ama neden, erek ve evrim kategorilerimizi böyle kaba bir yolda yorumlamamız ve yaşam ve bilinç de aralarında olmak üzere herşeyi statik saltıklar biçiminde görmemiz niçin gereksin? Onları böyle tasarlamak kesinlikle dar ve tarihsel olmayan bir us ve anlak görüşünü kabul etmek ve düzenekselciliğe kolay bir utku kazandırmaktır. Blok-evrenden kaçmanın yolu Romantizmden değil, açık bilinçli ussalcı bir felsefeden geçer.

Frank Thilly (1865-1934) başka çalışmalarının yanısıra Alfred Weber'in Felsefe Tarihi'ni de İngilizce'ye çevirmiştir.

Frank Thilly
Bir Felsefe Tarihi
Çevirenler: Nur Küçük, Yasemin Çevik
2. baskı; 13,5 x 21,5 cm; 588 sayfa
ISBN 975 397 084 6 • 38 TL